

أصول العقيدة - تلغو

విశ్వాస మూల సూత్రాలు

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

هاتف: ٤٢٣٤٤٦٦ ٠٦ فاكس: ٤٢٣٤٤٧٧ ٠٦ ص.ب: ١٨٢

56

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
تشرف بإعداد هذا الكتاب

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
الزلفي 11932 - ص.ب: 182 ت: 064234466 - فاكس: 064234477
حساب الطباعة: 1/6960 - الحساب العام: 3/6959
مصرف الراجحي - فرع الزلفي

الحقوق محفوظة

لا يسمح بطبع أي من مطبوعاتنا إلا للتوزيع المجاني فقط. بشرط عدم التصرف في أي شيء عدا شكل الغلاف الخارجي وكذلك لا يسمح لأي تعديل أو حذف أو إضافة أما الملاحظات فنستقبلها مع الشكر والتقدير

ఈ చిరు పుస్తక ప్రచురణ బాధ్యత
ఫారెన్ స్ ఇస్లామిక్ గైడెన్స్ ఆఫీసువారు వహించారు

P.O. Box:182 ZULFI 11932 , Saudi Arabia,
Tel: 06 423 4466, Fax: 06 423 4477

అన్ని హక్కులు ప్రకాశకులవి

కాని అల్లాహ్ ప్రసన్నత కొరకు ప్రచురించి, పంపిణీ చేయాలనుకునేవారు కవరుపేజి తప్ప పుస్తకములో ఏలాంటి మార్పు చేయకుండా ప్రచురించవచ్చును. అలాగే సాఫ్ట్ కాపీలో ఏడిటింగ్ గాని హచ్చుతగ్గులు గాని చేయరాదు. లోటుపాట్లు గోచరించినవారు మా చిరునామకు తెలియజేస్తే ధన్యలవుతారు

أصول العقيدة

أعدّه وترجمه للغة التلغو

شعبة توعية الجاليات في الزلفي

الطبعة الثالثة: 1430/04

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

ح

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

شعبة توعية الجاليات بالزلفي

أصول العقيدة - الزلفي، 1430 هـ

ص 44 ؛ 17×12 سم

ردمك: 9960-219-48-7

(النص باللغة التلغو)

1- العقيدة الإسلامية 2- التوحيد أ- العنوان

ديوي 240 19/4285

رقم الايداع: 19/4285

ردمك: 9960-219-48-7

الصف والإخراج : شعبة توعية الجاليات بالزلفي

أصول العقيدة

విశ్వాస మూల సూత్రాలు

తౌహీద్ దాని రకాలు:

తౌహీద్ అంటే: ఇబాదత్ (ఆరాధన) యొక్క ఏ రకం అల్లాహ్ కు విధిగా ప్రత్యేకంగా చేయబడుతో అందులో అల్లాహ్ ను అద్వితీయునిగా నమ్మడం. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు:

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ [الإخلاص: 1]

{ఇలా చెప్పండి! ఆయన అల్లాహ్, అద్వితీయుడు}. (సూరె ఇఖ్లాస్ 112: 1). మరోచోట ఇలా సెలవిచ్చాడు:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات: 56]

{నేను మానవులను, జిన్నాతులను కేవలం నన్ను ఆరాధించుటకే పుట్టించాను}. (సూరె జారీయాత్ 51: 56) మరో ఆదేశం:

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾ [النساء: 36]

{కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి, ఆయనతో ఎవరినీ సాటి కల్పించకండి}. (సూరె నీసా 4: 36)

తౌహీద్ మూడు రకాలు: (1) తౌహీదె రుబూబియత్, (2) తౌహీదె ఉలూహియత్, (3) తౌహీదె అస్మా వ సిఫాత్.

(1) తౌహీదె రుబూబియత్:

అంటే: సృష్టి దాని నిర్వహణలో అద్వితీయుడు అల్లాహ్ మాత్రమే. ఆయనే పోషకుడు, జీవన్మరణ ప్రధాత. భూమ్యాకాశాల అధికారం ఆయన చేతిలోనే ఉంది. దీనికి సంబంధించిన నిదర్శనాలు దివ్యగ్రంథం ఖుర్ఆనులో చదవండి:

﴿ هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرِ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَأَنى تُؤْفَكُونَ ﴾ [فاطر: 3]

{ఆకాశము నుండి భూమి నుండి అల్లాహ్ తప్ప వేరే సృష్టికర్త మీకు ఆహారము నొసంగువాడు గలడా? ఆయన తప్ప వేరే ఆరాధింపదగిన వాడెవడు లేడు}. (ఫాతిర్ 35: 3).

﴿ تَبَارَكَ الَّذِى بِيَدِهِ الْمَلِكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴾ (الملك 1)

{ఎవని చేతిలో సమస్త లోకపాలన గలదో ఆ అల్లాహ్ దాలా మహిమ గలవాడు. ఆయన సర్వము చేయు శక్తి గలవాడు}. (ముల్క్ 67: 1).

అల్లాహ్ అధికారం విశ్వమంతటిలో ఉంది. తనిష్టానుసారం అందులో మార్పు చేస్తూ ఉంటాడు.

నిర్వహణములో అద్వితీయుడు కూడా కేవలం అల్లాహ్ మాత్రమే. సృష్టి కార్యాలు నెరవేర్చువాడు ఆయనే. ఈ ఆయతు చదవండి:

﴿ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَلْمُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴾ (الأعراف 54)

{వినండి! సృష్టించుట, ఆజ్ఞాపించుట ఆయన పనే. సర్వ లోకములకు పోషకుడగు అల్లాహ్ గొప్ప మహిమగలవాడు}. (ఆరాఫ్ 7: 54). అతని ఈ నిర్వహణ కార్యక్రమం సర్వసృష్టిలో నడుస్తూ ఉన్నది.

తౌహీద్ యొక్క ఈ రకాన్ని తిరస్కరించినవారు చాలా అరుదు. వారు బాహ్యంగా తిరస్కరించినా, వారి అంతరాత్మ మటుకు దాన్ని ఒప్పుకుంటుంది. (ఫిర్బెన్ వాళ్ళ గురించి) ఈ ఆయతు చదవండి:

﴿ وَحَدُوا بِهَا وَأَسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا ﴾ (النمل 14)

{వారు ఆ సూచనలను తిరస్కరించారు. అయితే వారి హృదయాలు మట్టుకు వాటిని అంగీకరించాయి}. (27: నమ్ల: 14). ఈ ఒక్క రకాన్ని నమ్మినంత మాత్రాన ఏమీ ప్రయోజనం ఉండదు. ప్రవక్త కాలం లోని ముప్తికులు తౌహీదు యొక్క ఈ రకాన్ని నమ్మారు కాని అది వారికి ఏ లాభాన్నివ్వ లేదు. ఖుర్ఆన్ సాక్ష్యం చదవండి:

﴿ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴾ (العنكبوت 61)

{భూమ్యాకాశాలను ఎవరు సృష్టించారని, సూర్యచంద్రుల్ని ఎవరు అదుపులో ఉంచ గలిగారని నీవు అడిగితే, అల్లాహ్ అని వారు తప్పకుండా అంటారు. అలాంటప్పుడు వారు ఎలా మోసపోతున్నారు?}. (అన్కబూత్ 29:61).

(2) తౌహీదె ఉలూహియత్:

అంటే: ఆరాధనలకు అర్హుడయిన అద్వితీయుడు ఆ పరమ పవిత్రుడు మాత్రమే. పూజా చేయుటకు మరియు సాన్నిధ్యము

పొందుటకు ఏ మానవుడూ అల్లాహ్‌తో మరెవ్వరినీ సాటి కల్పించ కూడదు. తౌహీద్ యొక్క మూడు రకాల్లో ఇదే అతిముఖ్యమైనది. దీని కొరకే అల్లాహ్ మానవులను సృష్టించాడు. అల్లాహ్ ఆదేశం చదవండి:

﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ ﴾ (الذاريات 56)

{నేను మానవులను, జిన్నాతులను కేవలం నన్ను ఆరాధించుటకే సృష్టించాను}. (జూరియాత్ 51: 56).

ఈ విషయమే ప్రజలకు క్లుప్తంగా బోధించడానికి ప్రవక్తలు పంపబడ్డారు, గ్రంథాలు అవతరించాయి. దీని సాక్ష్యాధారం దివ్య ఖుర్ఆనులో

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴾ [الأنبياء: 20]

{మేము నీకు పూర్వం ఏ ప్రవక్తను పంపినా, అతనికి వహీ ద్వారా 'నేను తప్ప వేరు పూజ్యుడు లేడు, కనుక మీరు నన్ను మాత్రమే ఆరాధించండి' అనే విషయాన్ని తెలియజేశాము}. (అంబియా 21: 25).

తౌహీద్ యొక్క ఈ రకాన్నే బహుదైవరాధకులు తిరస్కరించారు, వారి ప్రవక్తలు వారిని ఈ తౌహీద్ యొక్క బోధ చేసినప్పుడు. దీనికి ఖుర్ఆన్ ఇలా సాక్ష్యమిస్తుంది:

﴿ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَدْرَكَ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ أَأَبَاؤُنَا فَآئِنَّا بِمِا تَعْدُونَ إِنَّ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴾ [الأعراف: 70]

{(బహుదైవారాధకులు తమ ప్రవక్తలకు ఇలా జవాబిచ్చారు): నీవు మా వద్దకు రావటానికి కారణం, మేము ఒక్క అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలనా, మా తాత ముత్రాతలు పూజిస్తూ వచ్చిన వాటిని విసర్జించాలనా?}. (ఆరాఫ్ 7: 70).

అందుకే ఇబాదత్ (ప్రార్థన, ఆరాధన) యొక్క ఏ రకమూ కూడా అల్లాహ్ యేతరులకు చేయుట ఎంత మాత్రం సమంజసం కాదు. ఆ అల్లాహ్ యేతరులు ఎవరైనా సరే: దైవదూతలు, ప్రవక్తలు, మహాభక్తులు. సృష్టి రాసుల్లో ఎవ్వరినీ కూడా అల్లాహ్ తో సాటి కల్పించకూడదు.

(3) తౌహీదె అస్మా వ సిఫాత్:

అంటే: అల్లాహ్ యొక్క పవిత్ర నామములు, ఉత్తమ గుణములు ఖుర్ఆనులో మరియు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ప్రవచనాల్లో ఎలా వివరించబడ్డాయో అలాగే విశ్వసించాలి. ఏ మాత్రం 'తహ్ రీఫ్', 'తల్ తీల్', 'తక్ యీఫ్', 'తమ్ సీల్'¹ లేకుండా. ఆయన గుణ నామములను యధార్థంగా నమ్మాలి. యధార్థానికి విరుద్ధంగా కాదు.

¹ 'తహ్ రీఫ్' అంటే: ఏ ఆధారము లేకుండా నామగుణాల భావాన్ని మార్పుట. తారుమారు చేయుట. 'తల్ తీల్' అంటే: అల్లాహ్ గుణనామాలన్నిటిని లేదా కొన్నిటిని తిరస్కరించుట. అల్లాహ్ ను నిరాకారునిగా నమ్ముట. 'తక్ యీఫ్' అంటే: అల్లాహ్ గుణాలను మాట, ఊహ ద్వారా ఏదైనా ఒక రూపం ఇచ్చే ప్రయత్నం చేయుట. అల్లాహ్ చేయి అలా ఉంటుంది, ఇలా ఉంటుంది అని అనుట. 'తమ్ సీల్' అంటే: అల్లాహ్ గుణాలను సృష్టి గుణాలతో పోల్చుట. లేదా సృష్టి గుణాల మాదిరిగా ఉంటాయని విశ్వసించుట.

పవిత్ర నామముల ఉదాహరణ: పవిత్రుడైన అల్లాహ్ 'అల్ హయ్య్' తన నామమని తెలిపాడు. అయితే 'అల్ హయ్య్' అల్లాహ్ నామాల్లో ఒకటని నమ్మాలి. ఇంకా ఆ పేరులో ఉన్న భావమును కూడా విశ్వసించాలి. అనగా ఆయన శాశ్వతముగా ఉండువాడు, ఆయనకు ముందు ఎవరు లేరు, తరువాత ఎవరు లేరు. ఆయన (సజీవుడు, నిత్యుడు). అదే విధముగా 'సమీల్' ఆయన పేరు, 'సమల్' (వినుట) ఆయన 'సిఫత్' (గుణం) అని నమ్మాలి.

రెండవ ఉదాహరణ: సూరే మాఇద (5: 64)లో అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يُدْعِيُ اللَّهُ مَعْلُولَةً غَلَّتْ أَعْيُنُهُمْ وَالْعُرُشُ بِهِ قَالُوا بَلْ يَدْعُوهُ

[٦٤:٦٥] ﴿ كَيْفَ يَشَاءُ ﴾

{యూదులు 'అల్లాహ్ చేతులు కట్టుబడినవి' అని పలుకు చున్నారు. వారి చేతులే కట్టుబడుగాకా! వారు పలికిన దానికి వారికి శాపమున్నది. అల్లాహ్ చేతులు విచ్ఛలవిడిగా ఉన్నవి. తాను కోరునట్లు వినియోగ పరుచుచున్నాడు}.

పై ఆయతులో అల్లాహ్ తనకు రెండు చేతులున్నవని, అవి విచ్ఛలవిడిగా ఉన్నవని తెలిపాడు. అంటే వాటి ద్వారా తనిష్టాను సారం అనుగ్రహాలు నొసంగుతాడని తెలిపాడు. అయితే అల్లాహ్ కు రెండు చేతులున్నవని, వాటి ద్వారా అనుగ్రహాలు నొసంగుతాడని విశ్వసించడం మనపై విధిగా ఉంది. ఆ చేతులు ఇలా ఉంటాయని మనుసులో ఊహించే, లేదా నోటితో పలుకే ప్రయత్నం కూడా చేయవద్దు. వాటిని మానవుల చేతులతో పోల్చకూడదు. ఎందుకనగా అల్లాహ్ సూరే సూరా (42: 11) లో ఇలా ఆదేశించాడు:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: 11]

{ఆయనకు పోలినది ఏదిలేదు. మరియు ఆయన వినువాడు, చూచువాడు}.

ఈ తౌహీద్ యొక్క సారాంశమేమిటంటే: అల్లాహ్ తన కొరకు, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ కొరకు ఏ ఏ నామ గుణాలను తెలిపారో వాటిని నమ్మాలి. వేటికి అల్లాహ్ అతీతుడని అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెలిపారో వాటి నుండి అల్లాహ్ అతీతుడని నమ్మాలి. అయితే వాటిని తారుమారు చేయకుండా, ఇతరులతో పోల్చకుండా, నిరాకారునిగా భావించ కుండా నమ్మాలి. ఏ గుణనామముల విషయములో, అవి అల్లాహ్ కు సంబంధించినవేనా, లేదా అని స్పష్టం లేదో ఆ పదాల భావం లో అల్లాహ్ పట్ల అగౌరవం ఉంటే వాటిని ఖండించాలి. వాటి భావం లో ఏలాంటి దోషం లేకుంటే వాటిని స్వీకరించవచ్చు.

కలిమయే తౌహీద్: లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ యొక్క భావం:

లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, ఇస్లాం యొక్క పునాది. ఇస్లాములో దాని స్థానం చాలా గొప్పది. అది ఇస్లాం స్థంబాలలో మొదటిది. విశ్వాస భాగాలలో ఉన్నత భాగం. మరియు సత్కార్యాల అంగీకారము ఆ వచనాన్ని హృదయ పూర్వకంగా పఠించి దాని అర్థాన్ని తెలుసుకొని, దాని ప్రకారం ఆచరించడంపైనే ఆధారపడి ఉంది.

దాని వాస్తవ అర్థం: "వాస్తవంగా అల్లాహ్ తప్ప వేరెవరు ఆరాధనలకు అర్హులు కారు". ఇదే సరిఅయిన అర్థం. ఇది కాక అల్లాహ్ తప్ప సృష్టికర్త ఎవడు లేడు, అల్లాహ్ తప్ప శూన్యము

నుండి ఉనికిలోకి తెచ్చే శక్తి గలవాడెవడు లేడు. లేక విశ్వంలో అల్లాహ్ తప్ప మరేమి లేదు అనే భావాలు (లాఇలాహా ఇల్లల్లాహ్ యొక్క అర్థం) కావు.

ఈ పవిత్ర వచనములో రెండు విషయాలున్నాయి:

(1) అనంగీకారం, ఇది 'లాఇలాహా' అన్న పదంలో ఉంది. అనగా ఉలూహియ్యత్ (ఈశ్వరత్వాన్ని, ఆరాధన అర్హతను) ప్రతి వస్తువు నుండి నిరాకరించుట.

(2) అంగీకారం, ఇది 'ఇల్లల్లాహ్' అన్న పదంలో ఉంది. అనగా ఉలూహియ్యత్ (ఆరాధనల)కు అర్హత గల అద్వితీయుడు అల్లాహ్ మాత్రమేనని, ఆయనకు భాగస్వాముడెవడు లేడని నమ్ముట.

అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరి ఆరాధన, ప్రార్థన చేయరాదు. ఆరాధన లోని ఏ ఒక్క భాగాన్ని కూడా అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులకు చేయుట యోగ్యం లేదు. ఏ వ్యక్తి 'లాఇలాహా ఇల్లల్లాహ్' యొక్క ఈ వాస్తవ భావాన్ని తెలుసుకొని దాన్ని పరిస్తాడో, దాని ప్రకారం ఆచరిస్తాడో మరియు దృఢ విశ్వాసముతో బహుదైవారాధనను తిరస్కరించి, అల్లాహ్ ఏకత్వమును విశ్వసిస్తాడో అతడే వాస్తవ ముస్లిం (విద్ యుడు). ఇలాంటి విశ్వాసముంచకనే ఆచరించువాడు మునాఫిఖ్ (కపట విశ్వాసి, వంచకుడు). మరియు దీనికి వ్యతిరేకంగా ఆచరించువాడు అది అతను నోటితో పలికినా ముప్రీక్ (బహుదైవారాధకుడు), కాఫిర్ (సత్యతిరస్కారి) అవుతాడు.

లాఇలాహా ఇల్లల్లాహ్ ఘనత:

ఈ పవిత్ర వచన ఘనతలు, లాభాలు చాలా ఉన్నాయి. అందులో

కొన్ని క్రింద తెలుపబడుతున్నవి.

1- తౌహీద్ గల వారి పట్ల నరక శిక్ష పడ్డా, వారు అందులో శాశ్వతంగా ఉండకుండా లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ కాపాడుతుంది. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు:

عَنْ أَنَسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: (يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْزُنٌ شَعِيرَةٌ مِنْ خَيْرٍ وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْزُنٌ بَرَّةٌ مِنْ خَيْرٍ وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْزُنٌ ذَرَّةٌ مِنْ خَيْرٍ).

"లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ పఠించిన వ్యక్తి హృదయంలో జొన్న గింజంత విశ్వాసమున్నా నరకం నుండి వెలికి వస్తాడు. ఏ వ్యక్తి లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ చదివాడో అతని హృదయంలో గోడుమ గింజంత విశ్వాసమున్నా నరకం నుండి వెలికి వస్తాడు. అలాగే ఎవరు లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ చదివాడో అతని మనుస్సులో ఇసుమంత / రవ్వంత విశ్వాసమున్నా అతనూ నరకం నుండి వెలికి వస్తాడు". (బుఖారి 44, ముస్లిం 193).

2- మానవులు, జిన్నాతులు దీని (లాఇలాహ...) కొరకే పుట్టించ బడ్డారు. సూరె జారియాత్ (51: 56)లో అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات: ٥٦]

{నేను మానవులను జిన్నాతులను నన్ను ఆరాధించుటకే సృష్టించాను}.

3- ప్రవక్తలను పంపబడింది, గ్రంథాలను అవతరింప జేయబడింది దీని ప్రచారం కొరకే. అల్లాహ్ ఆదేశం పై శ్రద్ధ వహించండి:

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴾ [الأنبياء: 20]

{నీకు పూర్వం మేము ప్రతి ప్రవక్తకు 'నేను తప్ప వేరు ఆరాధింపదగిన దేవుడు లేడు, కావున నన్నే ఆరాధించండి' అని సందేశం పంపియున్నాము}. (అంబియా 21: 25).

4- ప్రవక్తల ప్రచార ఆరంభం ఇదే (లాఇలాహ...). ప్రతి ప్రవక్త తమ జాతి వారికి ఇదే పిలుపునిచ్చాడు. చదవండి అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ يَنْبَغِي عِبَادَةُ اللَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ آلِهَةٍ غَيْرُهُ ﴾ (الأعراف 59)

{మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప వేరు దేవుడు మీకు లేడు}. (సూరె ఆరాఫ్ 7: 73).

లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ యొక్క నిబంధనలు:

ఈ పవిత్ర వచనము యొక్క నిబంధనలు ఏడున్నవి. వాటిని ఏలాంటి కొరత లేకుండా పాటిస్తేనే వాస్తవంగా లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ పరించినట్లు.

1- ఇల్హీ (జ్ఞానం): పవిత్ర వచనము యొక్క వాస్తవ భావ జ్ఞానం. అనగా (పైన తెలిపిన ప్రకారం) అనంగీకారం, అంగీకారం మరియు దాని ప్రకారం ఆచరించుట. 'అల్లాహ్ తప్ప వేరే ఆరాధ్యనీయుడు లేడు, ఇతరుల ఆరాధన వ్యర్థము, తుచ్ఛము' అని తెలుసుకొని

దాని ప్రకారంగా ఆచరించిన మానవుడే వాస్తవంగా దాని భావాన్ని తెలుసుకున్నట్లు జ్ఞాని. అల్లాహ్ ఆదేశం:

[محمد: 19] ﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

{తెలుసుకో! అల్లాహ్ తప్ప వేరు ఆరాధింపదగిన వాడెవడు లేడు అని}. (ముహమ్మద్ 47: 19). ఇంకా ప్రవక్త ﷺ ఇలా సెలవిచ్చారు:

(مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ) مسلم

"వాస్తవ ఆరాధ్యుడు ఎవడూ లేడు, కేవలం ఒక్క అల్లాహ్ తప్ప' అని తెలుసుకొని మరణించిన వారు స్వర్గములో చేరుదురు". (ముస్లిం 26).

2- యఖీన్ (నమ్మకం): మనశ్శాంతి కలిగే పూర్తి నమ్మకము మరియు మనుష్యులలో, జిన్నాతులలోగల ఖైతానులు కలుగ జేసే అనుమానాల్లో పడకుండా గాఢ విశ్వాసముతో ఈ పవిత్ర వచనం పఠించాలి. సూర హుజురాత్ (49: 15)లో అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا﴾ (الحجرات 15)

{ఎవరు అల్లాహ్ యందు ఆయన ప్రవక్తల యందు విశ్వాసము కలిగిన పిదప సందేహములు వహింపరో వారే విశ్వాసులు}.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولَ اللَّهِ لَا يَلْقَى اللَّهُ عَبْدًا غَيْرَ شَاكٍّ فِيهَا إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ) مسلم

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇల సెలవిచ్చారని అబూ హురైరా రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారు: "అల్లాహ్ తప్ప సత్య ఆరాధ్యుడెవడు

లేడని మరియు నేను అల్లాహ్ ప్రవక్తనని సాక్ష్య మిచ్చుచున్నాను. ఎవరు ఏలాంటి సందేహం లేకుండా ఈ రెండు విషయాలతో (సాక్ష్యాలతో) అల్లాహ్ ను కలుసుకుంటాడో అతడు స్వర్గంలో చేరుకుంటాడు". (ముస్లిం 27).

3- ఖబూల్ (సమ్మతించుట): ఈ పవిత్ర వచనం ద్వారా రుజువయ్యే విషయాలన్నిటినీ మనసావాచా సమ్మతించాలి. ప్రవక్త ﷺ తెలిపిన విషయాల్ని సత్యంగా నమ్మాలి. ఆయన తెచ్చిన ప్రతి దానిని విశ్వసించాలి, సమ్మతించాలి. అందులో ఏ ఒక్క దానిని విస్మరించకూడదు. ఇదే ఆదేశమిచ్చాడు అల్లాహ్:

﴿ ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا تُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴾ (البقرة 285)

{ప్రవక్త తన ప్రభువు నుండి తనకు నొసంగబడిన గ్రంథమును విశ్వసించారు. విశ్వాసులు కూడా విశ్వసించారు. అందరు అల్లాహ్ ను, అతని దూతలను, గ్రంథములను, ప్రవక్తలను విశ్వసిస్తూ 'మేము ఆయన ప్రవక్తల మధ్య వ్యత్యాసము పాటించము, మేము వింటిమి విధేయులైతిమి, మా ప్రభువా! నీ మన్నింపును వేడుకొను చున్నాము, నీ వద్దకే మరలి వచ్చువారలము' అని అంటారు}. (బఖర 2: 285). ధర్మ శాసనాలను, హద్దులను ఆక్షేపించుట, లేక వాటిని నమ్మకపోవుట సమ్మతమునకు వ్యతిరేకం. ఉదాహరణకు: కొందరు దొంగ మరియు వ్యభిచారునిపై విధించిన హద్దులను లేక బహుభార్యత్వం, ఆస్తుల పంపకం

లాంటి తదితర విషయాలను ఆక్షేపిస్తారు. (అయితే ఇలాంటి వారు అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆదేశం వినలేదా, చదవలేదా?)

﴿ وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَىٰ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ﴾ (الأحزاب 36)

{అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త ఏ విషయములోనైనా ఒక తీర్పు చేసినప్పుడు విశ్వాసి అయిన ఏ పురుషునికి, విశ్వాసురాలైన ఏ స్త్రీకి, తరువాత తమ యొక్క ఆ విషయంలో స్వయంగా మళ్ళీ ఒక నిర్ణయం తీసుకునే హక్కు లేదు}. (అహ్ జాబ్ 33: 36).

4- ఇస్ ఖియాద్ (లోంగిపోవుట, శిరసావహించుట): పవిత్ర వచనం యొక్క అర్థభావాల పట్ల శిరసావహించాలి. ఇస్ ఖియాద్ మరియు ఖబూల్ లో తేడా ఏమనగా: ఖబూల్ అంటే నోటితో దాని భావాన్ని సమ్మతించుట. ఇస్ ఖియాద్ అంటే సమ్మతంతో పాటు దాన్ని ఆచరణ రూపంలో తీసుకువచ్చుట. ఒక వ్యక్తి లాఇలాహ ఇల్లాహ్ అర్థ భావాన్ని తెలుసుకొని, దాన్ని మనస్ఫూర్తిగా నమ్మి, దాన్ని సమ్మతించినప్పటికీ దానికి లోంగిపోయి, శిరసావహించి, దాని ప్రకారం ఆచరించకపోయినట్లైతే అతనికి లాభం లేదు. అల్లాహ్ ఇలా సంబోధించాడు:

﴿ وَأَيُّبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ ﴾ (الزمر 54)

{మీరు మీ ప్రభువు వైపునుకు మరలి ఆయనకే విధేయత చూపండి}. (జుమర్ 39: 54). మరో చోట ఇలా ఆదేశించడం జరిగింది:

﴿ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِي مَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي

﴿النساء 65﴾ (النساء 65) أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَسُئِلُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

{నీ ప్రభువు సాక్షిగా వారు తమలోని జగడముల తీర్పునకై నిన్ను న్యాయ నిర్ణేతగా మరియు నీవు చేయు తీర్పును గూర్చి వారు తమ మనుస్సులో సంకట పడక సంతోషముతో అంగీకరించనంత వరకు వారు విశ్వాసులు కారు}. (నిసా 4: 65).

5- సిద్ధ్: (సత్యత): అంటే: మనిషి తన విశ్వాసములో సత్యవంతుడై యుండాలి. అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾ (التوبة 119)

{ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ కు భయపడండి. సత్యవంతులతో ఉండండి}. (తౌబా 9: 119). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఉపదేశించారు:

مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ صَادِقًا بَهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ [مسند أحمد، وصححه الألباني]

"హృదయాంతర సత్యముతో 'లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్' పఠించిన వారు స్వర్గంలో చేరుదురు". (ముస్పద్ అహ్మద్). ఎవరైనా ఈ పవిత్ర వచనం కేవలం నోటితో పలికి, దాని భావర్థాలను మనస్ఫూర్తిగా నమ్మకున్నట్లయితే అతనికి ముక్తి ప్రాప్తించదు. అతడు కపట విశ్వాసిలో పరిగణించబడుతాడు.

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తీసుకువచ్చిన వాటన్నిటిని లేదా కొన్నిటిని తిరస్కరించడం కూడా సత్యతకు వ్యతిరేకంలోనే వస్తుంది. ఎందుకనగా మనము ఆయన (ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం)కు విధేయులై ఉండాలని, ఆయన మాటల్ని సత్యంగా నమ్మాలని

అల్లాహ్ ఆదేశించాడు, అంతే కాదు: ఆయన విధేయతను తన విధేయతతో కలిపి చెప్పాడు. సూర నూర్ (24: 54)లో ఉంది:

﴿ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۗ ﴾ (النور 54)

{ అల్లాహ్ కు విధేయులు కండి, అల్లాహ్ ప్రవక్తకు విధేయులు కండి}.

6- ఇబ్లాస్: మనిషి తను చేసే ప్రతి పనిని సంకల్ప పరంగా పిర్కీ దరిదాపులకు అతీతంగా ఉంచుటయే ఇబ్లాస్, అంటే సర్వ పనులు, మాటలు కేవలం అల్లాహ్ సంతృప్తి కొరకు, ఆయన ప్రసన్నత పొందుటకే చేయాలి. అందులో ఏ మాత్రం ప్రదర్శనా బుద్ధి, పేరు ప్రఖ్యాతుల కాంక్ష, ప్రాపంచిక లాభోద్దేశ్యం, స్వార్థం ఉండకూడదు. ఇంకా ఆ పని అల్లాహ్ యేతరుని ప్రేమలో, అల్లాహ్ మార్గానికి విరుద్ధంగా ధార్మిక లేదా ఇతర వర్గాల పక్షంలో ఉండకూడదు. కేవలం అల్లాహ్ అభీష్టాన్ని మరియు పరలోక సాఫల్యాన్ని పొందుట కొరకే చేయాలి. ఎవరి నుండైనా ప్రతిఫలాన్నిగానీ, కృతజ్ఞతలను గానీ ఆశిస్తూ వారి వైపునకు మనుసు మరలకూడదు. సూర జుమర్ (39: 3)లో ఉంది:

﴿ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ ۗ ﴾ (الزمر 3)

{జాగ్రత్త ధర్మం ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ కు చెందిన హక్కు మాత్రమే}.

﴿ وَمَا أَمْرًا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ ﴾ (البينة 5)

{వారు అల్లాహ్ కు దాస్యం చేయాలని, పూర్తి ఏకాగ్రతతో తమ ధర్మాన్ని ఆయన కొరకే ప్రత్యేకించు కోవాలని ఆదేశించబం జరిగింది}. (బయ్యన 98: 5).

عن عُبَّانَ بْنِ مَالِكٍ رضي الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: (فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ حَرَّمَ عَلَيَّ النَّارَ مَنْ قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يُبَغِّعِي بِدَلِكِ وَجْهَ اللَّهِ). متفق عليه

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఉపదేశించారని, ఇత్యాన్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారు: "అల్లాహ్ అబీష్టాన్ని పొందుటకు 'లాఇలాహా ఇల్లల్లాహ్' చదివిన వారిపై నిశ్చయంగా అల్లాహ్ నరకమును నిషేధించాడు". (బుఖారి 425, ముస్లిం 33).

7- ముహబ్బత్ (ప్రేమ): ఈ పవిత్ర వచనము మరియు దీనికి సంబంధించిన వాటి ప్రేమ. ముస్లిం అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంను ప్రేమించాలి, వారిద్దరి ప్రేమ అందరి ప్రేమకు మించియుండాలి. ప్రేమకు సంబంధించిన పరతులు వగైరా పూర్తిగా పాటించాలి. అల్లాహ్ ను మరియు అల్లాహ్ ప్రేమించు వాటిని గౌరవభావంతో, భయం మరియు ఆశలతో ప్రేమించాలి. ఉదా: స్థలాల్లో మక్కా, మదీన, మస్జిదులు. కాలాల్లో: రమజాను, జిల్ హిజ్జ మొదటి దశ వగైరా. మానవుల్లో: ప్రవక్తలు, దూతులు, సత్యవంతులు, అమరవీరులు, పుణ్యాత్ములు వగైరా. సత్కార్యల్లో: నమాజు, జకాతు, ఉపవాసం (రోజా), హజ్. వాచ సంబంధమైన: జిక్రీ (అల్లాహ్ స్మరణ), ఖుర్ఆను పారాయణం వగైరాలు.

మనిషి అల్లాహ్ ప్రేమించువాటిని తన మనుసు, కోరికలు ప్రేమించి వాటిపై ఆధిక్యతీవ్వాలి. ఇంకా అల్లాహ్ అసహ్యించుకునే వాటిని అసహ్యించుకోవాలి: అవిశ్వాసులను, అవిశ్వాసాన్ని, పాపాల్ని (అశ్శీలతల్ని), అవిధేయతలను అసహ్యించుకోవాలి. అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَذِلَّةً عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةً عَلَى الْكَافِرِينَ مُحَمَّدٌ وَآلُ مُحَمَّدٍ
 سَبِيلَ اللَّهِ وَلَا تَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ... ﴿المائدة 54﴾

{ఓ విశ్వాసులారా! మీలో ఎవరైనా తమ ధర్మం నుండి వైదొలిగిపోతే, అల్లాహ్ ఇంకా ఎంతో మందిని సృష్టిస్తాడు. అల్లాహ్ వారిని ప్రేమిస్తాడు. వారు అల్లాహ్ ను ప్రేమిస్తారు. వారు విశ్వాసుల పట్ల మృదువుగానూ, అవిశ్వాసుల పట్ల కఠినంగానూ ప్రవర్తిస్తారు. అల్లాహ్ మార్గంలో యుద్ధం చేస్తారు. నిందించే వారి నిందలకు వారు భయపడరు}. (మూఐద 5: 54).

'ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్' భావం:

మనోవాక్యాల ద్వారా ఆయన అల్లాహ్ దాసుడు మరియు సర్వ మానవాళికి అల్లాహ్ ప్రవక్త అని విశ్వసించాలి. దాని ప్రకారం ఆచరించాలి. ఆయన ఆదేశాల పట్ల విధేయత చూపి, ఆయన చెప్పిన మాటల్ని సత్యంగా నమ్మి, నిషేధించిన, ఖండించిన వాటికి దూరంగా ఉండాలి. ఆయన చూపిన విధంగానే అల్లాహ్ ను ఆరాధించాలి.

'ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్' అని సాక్ష్యం పలికినప్పుడు అందులో ఉన్న రెండు మూల విషయాల్ని గ్రహించాలి. అవి: 'అబ్దుహు వ రసూలుహు'. ఈ రెండు పదాలు ఆయన హక్కుల్లో హెచ్చు తగ్గులు చేయుట నుండి కాపాడతాయి. ఆయన 'అల్లాహ్ దాసుడు మరియు ప్రవక్త'. ఈ రెండు ఉత్తమ గుణాల ద్వారా ఆయన సర్వ మానవాళిలో గొప్ప ప్రావీణ్యత గలవారు. 'అట్టే' యొక్క అర్థం దాసుడు, ఉపాసకుడు అని. అంటే ఆయన మనిషి,

ఇతర మనుషులు ఎలా పుట్టారో ఆయన కూడా అలాగే పుట్టారు. మానవులకు ఉన్నటువంటి అవసరాలే ఆయనకు ఉండేవి.

(110 الكهف) ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾

{ప్రవక్తా ఇలా చెప్పాడు: నేను కేవలం ఒక మానవుణ్ణి. మీలాంటి వాణ్ణి}. (కహ్ ఫ్ 18: 110). ఇదే సూరా మొదటి ఆయతులో ఇలా ఉంది:

﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾ (1 الكهف)

{అల్లాహ్ మాత్రమే సృష్టింపదగినవాడు, ఆయన తమ దాసునిపై ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాడు. అందులో ఏ విధమైన వక్రత్వాన్ని ఉంచలేదు}.

'రసూలే' అనగా ఆయన సర్వ మానవాళి వైపునకు శుభవార్తనిచ్చు, హెచ్చరించు ప్రవక్త అని అర్థం. ఈ రెండు ఉత్తమ గుణాలు ఆయన పట్ల అతిశయోక్తి లేదా అమర్యాదల నుండి కాపాడతాయి. ఎలా అనగా ఆయన అనుచరులని చెప్పకునే వారు కొందరు ఈ రోజుల్లో ఆయన స్థానాన్ని, హక్కును అర్థం చేసుకోక అతిశయమించి ఆయన్ని అల్లాహ్ తో సమానంగా పోలుస్తున్నారు. అల్లాహ్ ను వదలి ఆయనతో మొరపెడుతున్నారు. అవసరాలు తీర్చడం, కష్టాలు తొలగించడం లాంటి అల్లాహ్ శక్తిలో ఉన్న వాటిని ఆయనతో కొరుతున్నారు. మరి కొందరు ఆయన గౌరవ మర్యాదలకు విరుద్ధంగా వారిని ప్రవక్తగా నమ్మడం లేదు. లేదా ఆయన అనుకరణలో కొరత చూపి ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెచ్చిన విషయాలకు వ్యతిరేకమైన వాటిని నమ్ముతున్నారు.

విశ్వాసం, దాని మూల సూత్రాలు:

వాచాకర్మను విశ్వాసం అంటారు. అది సత్కార్యాలతో పెరుగుతుంది. పాపాలతో తరుగుతుంది. అదే హృదయం మరియు నాలుక మాట. హృదయం, నాలుక మరియు అవయవాల పని. హృదయ మాట అంటే: హృదయ పూర్వకంగా విశ్వసించుట, సత్యపరచుట. నాలుక మాట అంటే: సమ్మతించుట. హృదయ పని అంటే: సమ్మతించుట, ఇఖ్లాస్, లొంగిపోవుట, ప్రేమ, సత్కార్యాల సంకల్పం. అవయవాల పని అంటే: ఇస్లాం ఇచ్చిన ఆదేశాలను నెరవేర్చుట మరియు నిశిద్ధతలను విడనాడుట.

విశ్వాస మూల సూత్రాలు ఆరున్నవని. ఖుర్ఆను మరియు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సున్నతుల ద్వారా రుజువైనవి:

(1) అల్లాహ్ ను, (2) ఆయన దూతలను, (3) ఆయన పంపిన గ్రంథాలను, (4) ఆయన ప్రవక్తలను, (5) ప్రళయదినాన్ని, (6) మంచి, చెడు తక్కిన (అదృష్టాలను) విశ్వసించడం. అందులో కొన్ని ఈ ఆయతులో ప్రస్తావించబడినవి:

﴿ ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا تُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَغُفِرَ لَنَا رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴾ (البقرة 285)

{ప్రవక్త తన ప్రభువు నుండి తనపై అవతరించి ప్రబోధాన్ని విశ్వసించాడు. ప్రవక్తను విశ్వసించినవారు కూడా దాన్ని మనసారా స్వీకరించారు. వీరంతా అల్లాహ్ ను, ఆయన దూతల్ని ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తల్ని నమ్ముతారు; వారిలా పలుకుతారు:

'మేము అల్లాహ్ ప్రవక్తల్లో ఏ ఒక్కరి పట్లనూ తారతమ్యాన్ని పాటించము, మేము అజ్ఞ విన్నాము, దానికి విధేయులమయ్యాము, స్వామీ మేము క్రమాభిక్షను అర్థిస్తున్నాము, మరి మేము నీ వైపునకే మరలవలసినవారము'. (సూ. బఖర 2: 285).

సహీ ముస్లిం లో ఉంది: అమీరుల్ మోమినీన్ హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ రజియల్లాహు అన్హు ఉల్లేఖించారు: జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంతో విశ్వాసం (ఈమాన్) అంటేమిటి అని అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ఇలా జవాబిచ్చారు: "విశ్వాసం అంటే నీవు అల్లాహ్ ను, ఆయన దూతలను, ఆయన గ్రంథాలను, ఆయన ప్రవక్తలను, పరలోకదినాన్ని మరియు మంచి చెడు అదృష్టాన్ని విశ్వసించుట". (ముస్లిం 8).

ఈ ఆరు విషయాల్ సత్యవిశ్వాసం యొక్క మూలసూత్రాలు. వీటిని తీసుకొని ఖుర్ఆను అవతరించింది. ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం వచ్చారు. వీటినే విశ్వాస మూల సూత్రాలు (అర్కానె ఈమాన్) అంటారు. వీటి వివరణ క్రింద చదవండి:

1- అల్లాహ్ పై విశ్వాసం:

అంటే: ఉలూహియత్, రుబూబియత్ మరియు అస్మా వ సిఫాత్ లో అల్లాహ్ అద్వితీయుడని విశ్వసించాలి. అల్లాహ్ పై విశ్వాసంలో ఈ క్రింది విషయాలు కూడా వచ్చును.

1- అల్లాహ్ యే వాస్తవ ఆరాధ్యుడు, సర్వ ఆరాధనలకు అర్హుడు. ఆయన గాక వేరే లేదా ఆయనతో పాటు మరొకడు ఏ మాత్రం అర్హుడు కాడు. ఎందుకనగా మానవుల సృష్టికర్త, వారికి మేలు

చేయువాడు, వారికి ఆహారం నొసంగువాడు, వారి రహస్య బహిరంగ విషయాలన్నీ తెలిసినవాడు, పుణ్యాత్ములకు సత్ఫలితం మరియు పాపాత్ములను శిక్షించు శక్తిగలవాడు ఆయన మాత్రమే.

ఈ ఆరాధన యొక్క వాస్తవికత ఏమిటంటే: సర్వ ఆరాధనలు వినయ నమ్రతలతో, ఆయన ఔన్నత్యాల ముందు హీనభావంతో, పూర్తి ప్రేమతో, కంపిస్తూ, కారుణ్యాశలతో అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించి చేయాలి. ఈ గొప్ప మౌలిక విషయంతోనే ఖుర్ఆన్ అవతరించింది. అల్లాహ్ ఆదేశం సూర జుమర్ 39: 2,3లో చదవండి:

﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۗ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾ (الزمر 3-2)

{కనుక నీవు ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కే ప్యత్యేకిస్తూ, అల్లాహ్ కు మాత్రమే దాస్యం చెయ్యి. జాగ్రత్త ధర్మం ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ కు చెందిన హక్కు మాత్రమే}. మరో ఆదేశం:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ﴾ (الإسراء 23)

{మీరు ఆయన్ని తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించకండి అని మీ ప్రభువు నిర్ణయం చేశాడు}. (బనీ ఇస్రాఈల్ 17:23). మరో ఆదేశం:

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ (المؤمن 14)

{అల్లాహ్ ను మాత్రమే వేడుకోండి. మీ ధర్మాన్ని ఆయనకే ప్రత్యేకించుకోని. మీరు చేసే ఈ పని అవిశ్వాసులకు ఎంత అనిష్టంగా ఉన్నా సరే}. (సూరె మూమిన్ 40: 14).

ఆరాధన యొక్క రకాలు అనేకమున్నాయి, అందులో కొన్ని: దుఆ (అర్థన), ఖొఫ్ (భయం), రజా (ఆశ), తవక్కుల్ (నమ్మకం),

రగ్యత్ (ఆసక్తి), రహాబ్ (మహాభీతి), ఖుమాల్ (నమ్మత), ఖషియత్ (గౌరవభావంతో భీతి), ఇనాబత్ (మరలుట), ఇస్తిఆనత్ (సహాయం అర్థించుట), ఇస్తిఆజ (శరణు కోరుట), ఇస్తిఘాస (మొరపెట్టు కొనుట), జిబహ్ (బలిదానం), నజ్ ర్ (మ్రొక్కుబడి) తదితర ఆరాధన రకాలు. ఇవన్నియూ అల్లాహ్ తప్ప ఇతరుల కొరకు చేయుట యోగ్యం లేదు. అలా చేయుట పిర్క్ (బహుదైవారాధన) మరియు కుప్ (సత్యతిరస్కారం)లో పరిగణించబడుతుంది.

దుఆ యొక్క ఆధారం. అల్లాహ్ ఆదేశం చదవండి:

﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾ (غافر 60)

{నీ ప్రభువు ఇలా అంటున్నాడు, "నన్ను ప్రార్థించండి, నేను మీ ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాను. గర్వానికి లోనై నా ఆరాధనకు విముఖులయ్యేవారు తప్పనిసరిగా అవమానానికి, పరాభవానికి గురి అయి నరకంలో ప్రవేశిస్తారు". (సూరె మోమిన్ 40: 60).

ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఉపదేశించారని, నౌమాన్ బిన్ బషీర్ రజియల్లాహు అన్లు ఉల్లొఖించారు: "దుఆ ఆరాధనే". (తిర్మిజి 2969).

ఖౌఫ్ యొక్క ఆధారం. అల్లాహ్ ఆదేశం చదవండి:

﴿ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ إِنَّ كُمْ مُمْمِنِينَ ﴾ (آل عمران 175)

{మీరు మానవులకు భయపడకండి, నిజంగా మీరు విశ్వసించిన వారయితే నాకే భయపడండి}. (సూరె ఆలి ఇన్ష్రాన్ 3: 175).

రజా (ఆశ) యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ
بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴾ (الكهف 110)

{తమ ప్రభువును కలుసుకోవాలని ఆశించేవాడు సత్కార్యాలు చేయాలి. ఆరాధనలో తన ప్రభువుతో పాటు మరెవ్వరినీ చేర్చకూడదు}. (సూరె కహఫ్ 18: 110).

తవక్కుల్ (నమ్మకం) యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾ (المائدة 23)

{మీరు నిజంగా విశ్వాసులే అయితే అల్లాహ్ పై మాత్రమే నమ్మకం ఉంచండి}. (సూరె మాఇద 5: 23). మరో ఆదేశం ఉంది:

﴿ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ﴾ (الطلاق 3)

{అల్లాహ్ ను నమ్ముకున్న వానికి అల్లాహ్ యే చాలు}. (సూరె తలాఖ్ 65: 3).

రగ్బత్, రహద్, ఖుమాల్ యొక్క ఆధారాలు: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْأَخْيَارِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا
وَكَانُوا لَنَا خَشِيعِينَ ﴾ (الأنبياء 90)

{వారు మంచి పనుల కోసం ఎక్కువగా శ్రమించేవారు. ఆసక్తితోనూ, భయంతోనూ మమ్మల్ని అర్థించేవారు. మా సమక్షంలో వినమ్రుల్ల ఉండేవారు}. (సూరె అంబియా 21: 90).

ఖషియత్ యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي ﴾ (البقرة 150)

{వారికి భయపడకండి, నాకు భయపడండి}. (సూరె బఖర 2: 150).

ఇనాబత్ యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ ﴾ (الزمر 54)

{మీరు మీ ప్రభువు వైపునకు మరలి ఆయనకు విధేయత చూపండి}. (సూరె జుమర్ 39: 54).

ఇస్తీఆనత్ యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴾ (الفتاحة 5)

{మేము ఆరాధించేది నిన్నే, సహాయం కొరకు అర్థించేది నిన్నే}.
(సూరె ఫాతిహ 1: 5). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు:

(إِذَا اسْتَعَيْنَا بِاللهِ)

"నీవు సహాయం అర్థించునప్పుడు కేవలం అల్లాహ్ తో మాత్రమే సహాయం కొరకు అర్థించు". (తిర్మిజి 2516).

ఇస్తీఆజ యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ﴾ (الناس 1)

{నేను ప్రజల ప్రభువుతో శరణు కోరుతున్నాను అని చెప్పండి}.

ఇస్తీఘాస యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ ﴾ (الأنفال 9)

{మీరు మీ ప్రభువును మొరపెట్టుకున్న సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం తెచ్చుకోండి) ఆయన మీకు సమాధానమిచ్చాడు}. (సూర అన్బాల్ 8: 9).

జిబహ్ యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ ۚ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوْلَى الْمَسْلُومِينَ ﴿١٦٣﴾ ﴾ (الأنعام 162-163)

{ఇలా చెప్పండి: నా నమాజ్, నా సకల ఖుర్బానీ (జిబహ్), నా జీవనం, నా మరణం సమస్తమూ సకల లోకాలకూ ప్రభువైన అల్లాహ్ కొరకే. ఆయనకు ఏ భాగస్వామీ లేడు. ఈ ఆజ్ఞయే నాకు ఇవ్వబడింది. అందరికంటే ముందు విధేయతతో తలవంచేవాణ్ణి (ముస్లింని) నేనే}. (సూర అన్ఆమ్ 6: 162, 163). ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు:

(لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ).

"అల్లాహ్ యేతరుల కొరకు జిబహ్ చేసిన వారిని అల్లాహ్ శపించాడు". (ముస్లిం 163).

నజర్ యొక్క ఆధారం: అల్లాహ్ ఆదేశం

﴿ يُؤْفُونَ بِاللَّذْرِ وَمَخَافُونَ يَوْمًا كَانَتْ شُرُهُمْ مُسْتَطِيرًا ﴿٧٦﴾ ﴾ (الإنسان 7)

{మొక్కుబడి చెల్లించేవారు, నలువైపుల నుండి ఆపదలు కమ్ముకొని వచ్చే దినానికి భయపడేవారు}. (సూర దహర్ 76: 7).

చివరికి అలవాటుగా చేసే పనులు వాటి ఉద్దేశం అల్లాహ్ విధేయతకు అవి తోడ్పడాలని ఉంటే, ఉదా: నిద్ర, తిండి, త్రాగుడు, సంపాదన, వివాహం లాంటి తదితర అలవాట్లు సదుద్దేశ్యంతో చేస్తే

అవి కూడా ఆరాధనల్లో పరిగణించబడతాయి. వాటి పుణ్యం ముస్లింకు లభిస్తుంది.

2- అల్లాహ్ పై విశ్వాసములో మరొకటి ఆయన తన దాసులపై విధిగా నిర్ణయించిన ఐదు ఇస్లాం మూల స్థంబాలను విశ్వసించుట. అవి: (1) అల్లాహ్ మాత్రమే వాస్తవ ఆరాధ్యుడు మరియు ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త అని విశ్వసించుట. (2) నమాజు స్థాపించుట. (3) జకాత్ (విధి దానం) చెల్లించుట. (4) రమజాను మాసములో రోజా (ఉపవాసము) ఉండుట. (5) మక్కా యాత్ర చేయు శక్తి గలవాడు హజ్ చేయుట. వీటితో పాటు ఇస్లాం ధర్మం యొక్క ఇతర విధులను కూడా నమ్మాలి.

3- అల్లాహ్ పై విశ్వాసంలో మరొకటి అల్లాహ్ యే సర్వలోకాల సృష్టికర్త. తనిష్టానుసారం తన శక్తి మరియు జ్ఞానముతో సర్వ కార్యాలు నిర్వహించువాడు. ఇహపరలోకాల అధికారి. ఆయనే సర్వలోకాల పోషకుడు. ఆయన తప్ప మరెవ్వడు సృష్టికర్తనూ లేడు. పోషకుడనూ లేడు. ఆయన తన దాసులకు సన్మార్గం చూపుటకు, వారిని వారి ఇహపరాల సాఫల్యం వైపునకు పిలుచుటకు ప్రవక్తలను పంపి, గ్రంథాలను అవతరింపజేశాడు. ఆయన పరమ పవిత్రుడు అద్వితీయుడు, ఆయనకు సాటి ఎవ్వరూ లేరు.

﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ (الزمر 62)

{ప్రతి వస్తువును సృష్టించినవాడు అల్లాహ్ యే. ప్రతి వస్తువునకూ సంరక్షకుడు కూడా ఆయనే}. (సూరె జుమర్ 39: 62).

4- ఆయన పై విశ్వాసములో మరొకటి: దివ్య ఖుర్ఆనులో మరియు ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం హదీసుల్లో అల్లాహ్

పవిత్ర నామములు, ఉత్తమ గుణాలు ఏ రీతిలో తెలుపబడ్డాయో అదే రీతిలో ఏ మాత్రం 'తహ్‌రీఫ్', 'తత్‌తీల్', 'తక్‌యాఫ్', 'తమ్‌సీల్' లేకుండా విశ్వసించాలి. ఆ పవిత్ర నామముల భావము ద్వారా తెలిసిన గుణములను మానవుల గుణాలతో పోల్చకుండా విశ్వసించాలి. అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۱۱﴾﴾ (الشورى 11)

{ఆయనను పోలిన వస్తువు సృష్టిలో ఏదీ లేదు. ఆయన అన్నీ చూసేవాడూ, అన్నీ చూసేవాడూను}. (సూరె మూరా 42: 11).

2- అల్లాహ్ దూతలపై విశ్వాసం:

ఒక ముస్లిం సంక్షిప్త రూపంలో అల్లాహ్ దూతలను గురించి ఇలా విశ్వసించాలి: వారిని అల్లాహ్ పుట్టించాడు. వారి స్వభావం లోనే విధేయత వ్రాసాడు. వారిలో అనేకానేక రకాలు గలవు. 'అర్దీ' (అల్లాహ్ సింహాసనము)ను మోసేవారు, స్వర్గనరక భటులు, మానవుల కర్మములను భద్రపరుచువారు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఎవరి పేర్లతో సహా ఏ వివరం తెలిపారో అలాగే వారిని విశ్వసించాలి. ఉదా: జిబ్రీల్, మీకాకుల్, నరక పాలకుడు మాలిక్, శంకు ఉడే బాధ్యత కలిగి ఉన్న ఇస్రాఫీల్. అల్లాహ్ వారిని కాంతితో పుట్టించాడు. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం ఇలా సెలవిచ్చారని, ఆయిషా రజియల్లాహు అన్హా ఉల్లేఖించారు:

﴿خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَّارٍ مِنْ نَارٍ وَخُلِقَ آدَمُ مِمَّا﴾
﴿وَصِفَ لَكُمْ﴾

"అల్లాహ్ దూతలు నూర్ (కాంతి)తో పుట్టించబడ్డారు. జిన్నాతులు అగ్ని జ్వాలలతో మరియు ఆదము ముందే మీకు ప్రస్తావించబడిన దానితో (మట్టితో) పుట్టించబడ్డారు". (ముస్లిం 2996).

3- గ్రంథములపై విశ్వాసం:

గ్రంథములపై సంక్షిప్తంగా ఇలా విశ్వసించుట విధిగా ఉంది: ప్రవక్తలు తమ తమ జాతులకు ధర్మం బోధించుటకు, వారిని దాని వైపునకు పిలుచుటకు అల్లాహ్ వారిపై (ప్రవక్తలపై) గ్రంథాల్ని అవతరింపజేశాడు. అల్లాహ్ ఏ గ్రంథముల పేరుతో సహా తెలిపాడో వాటిని వివరంగా విశ్వసించాలి. ఉదా: ప్రవక్త మూసా అలైహిస్సలాంపై 'తొరాత్', ప్రవక్త దావూద్ అలైహిస్సలాంపై 'జబూర్', ప్రవక్త యేసు మసీహా అలైహిస్సలాంపై 'ఇంజీల్' మరియు అంతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లాహు అలైహి వసల్లంపై 'దివ్య ఖుర్ఆన్'లు అవతరించాయి. అన్నిట్లో ఖుర్ఆన్ అతిగొప్పది మరియు చిట్టచివరిది. అది పూర్వగ్రంథాలను రుజువు పరుచునది మరియు పరిరక్షించునది. దానిననుసరించుట, దాని ద్వారా మరియు ప్రవక్త సల్లాహు అలైహి వసల్లం సహా హదీసుల ద్వారా తీర్పులు చేయుట తప్పనిసరి. ఎందుకనగా అల్లాహ్, ముహమ్మద్ సల్లాహు అలైహి వసల్లంను ఇరుజాతుల వైపునకు ప్రవక్తగా పంపాడు. ఆయనపై ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్ను అవతరింపజేశాడు, ఆయన (ప్రవక్త) దాని ద్వారా వారి మధ్య తీర్పు చేయుటకు. ఇంక దాన్ని హృదయ వ్యాధులకు స్వస్థతగా చేశాడు. అది ప్రతి విషయాన్ని స్పష్టంగా వివరిస్తుంది. ఇంకా అది సర్వ లోకాల కొరకు సన్మార్గం, కారుణ్యం. అల్లాహ్ ఆదేశాలు చదవండి:

﴿ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾ (الأنعام 155)

{మేము ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేశాము. ఇది శుభాలుకల గ్రంథం. కావున మీరు దీనిని అనుసరించండి. భయభక్తుల వైఖరిని అవలంబించండి. మీరు కరుణింపబడటం సాధ్యం కావచ్చు}. (సూరె అన్ఆమ్ 6: 155).

﴿ وَتَزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تَتْلِينَا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴾ (النحل: 16)

{మేము ఈ గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింపజేశాము. అది ప్రతి విషయాన్ని స్పష్టంగా వివరిస్తుంది. విధేయులైన వారికి అది ఉపదేశం, కారుణ్యం, శుభవార్త}. (సూరె నహ్లా 16: 89).

4- ప్రవక్తలపై విశ్వాసం:

ప్రవక్తలపై సంక్షిప్తంగా ఇలా విశ్వసించాలి: అల్లాహ్ తన దాసుల వైపునకు ప్రవక్తల్ని శుభవార్తనిచ్చువారిగా, హెచ్చరించువారిగా, ధర్మం వైపునకు పిలుచు వారిగాజేసి పంపాడు.

﴿ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ رِيسُولٍ رِسُولًا أَنْبَأُوا بِاللَّهِ وَأَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴾

{మేము ప్రతి జాతిలోనూ ఒక ప్రవక్తను ప్రభవింపజేశాము. అతని ద్వారా అందరికీ ఇలా హెచ్చరిక చేశాము: 'అల్లాహ్ ను ఆరాధించండి. మిథ్యా దైవాల ఆరాధనకు దూరంగా ఉండండి'. (సూరె నహ్లా 16: 36). ప్రవక్తల్ని విశ్వసించినవారే సాఫల్యం పొందువారు. వారిని తిరస్కరించినవారే నష్టం, అవమానం పాలగుదురు.

ప్రవక్తలందరి పేలుపు ఒక్కటేనని మనం విశ్వసించాలి. అది అల్లాహ్ ఏకత్వం మరియు సర్వ ఆరాధనల్లో ఆయన్ని అద్వితీయునిగా నమ్ముట. అయితే వారి వారికి నొసంగబడిన ధర్మశాస్త్రాలు, ఆదేశాలు, శాసనాలు వేరు వేరు. అల్లాహ్ కొందరికి మరి కొందరిపై ఘనత ప్రసాదించాడు. అందరిలోకెల్లా గొప్ప ఘనతగల మరియు చిట్టచివరి, అంతిమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం. చదవండి అల్లాహ్ ఆదేశాలు:

﴿وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾ (الإسراء 55)

{మేము కొందరు ప్రవక్తలకు మరికొందరు ప్రవక్తల కంటే ఉన్నత స్థానాలను ఇచ్చాము}. (సూరె బనీ ఇస్రాఈల్ 17: 55). మరో చోట ఇలా ఆదేశించాడు:

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَٰكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ﴾

{(మానవులారా!) ముహమ్మద్ మీలోని ఏ పురుషునికీ తండ్రి కారు. కాని ఆయన అల్లాహ్ యొక్క ప్రవక్త, దైవప్రవక్తల పరంపరను సమాప్తం చేసే చివరివారు}. (33: అహ్ జాబ్: 40).

ఇక ఏ ప్రవక్తల పేర్లతో సహా అల్లాహ్ లేక ఆయన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెలిపారో వారిని అదే వివరంగా విశ్వసించాలి. ఉదా: నూహ్, హూద్, సాలిహ్, ఇబ్రాహీం, వగైరా ప్రవక్తలు. అల్లాహ్ వారందరిపై అనేకానేక దయాకరుణా మేఘాలు కురిపించుగాకా! ఆమీన్.

5- పరలోక విశ్వాసం:

మరణానంతరం సంభవింపే ఏ ఏ విషయాలు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం తెలిపారో అవన్నీయూ ఇందులోనే వస్తాయి. ఉదా: సమాధి యాతన, పరీక్షలు, శుభాలు, ప్రళయ దినం నాటి ఘోర సంఘటనలు, వంతెన, త్రాసు, లొక్క, ప్రతి కర్మ యొక్క ఫలితం, కర్మ ఫత్రాలు ప్రజల ముందు తెరువ బడుట, వారు దాన్ని కుడి లేక ఎడమ చేతితో లేక వీపు వెనక నుంచి తీసుకొనుట, ఇంకా ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంకు లభించు హౌజె కౌసర్, స్వర్గం, నరకం, విశ్వాసులకు అల్లాహ్ దర్శనం, సంభాషణ. ఇంకా ఖుర్ఆను మరియు సహీ హదీసుల్లో వచ్చిన విషయాలన్నిటినీ విశ్వసించాలి. అవి అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త తెలిపిన ప్రకారమే సంభవించునని నమ్మాలి.

6- మంచి, చెడు 'తఖ్దీర్' (అదృష్టం)పై విశ్వాసం:

'తఖ్దీర్'పై విశ్వాసంలో నాలుగు విషయాలు వస్తాయి:

మొదటిది: భూతకాలములో జరిగినది, భవిష్యత్తులో జరగబోయేది సర్వమూ తెలిసినవాడు అల్లాహ్. తన దాసుల పరిస్థితులు సయితం ఆయనకు తెలుసు. ఇంకా వారి జీవనోపాయం, వారి చావు, వారు చేసే కర్మలన్నియూ ఎరిగినవాడు ఆయనే. ఆ పరమ పవిత్రునికి వారి ఏ విషయమూ మరుగు లేదు.

(التوبة 115) ﴿ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴾

{నిశ్చయముగా అల్లాహ్ కు సర్వమూ తెలియును}. (సూర తౌబా

రెండవది: ఆయన సృష్టిలో ఉన్నటువంటి ప్రతి దాని అదృష్టాన్ని వ్రాసి పెట్టాడు.

﴿ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴾ (یس 12)

{ప్రతి విషయాన్నీ మేము ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో వ్రాసి పెట్టాము}. (సూరె యాసీన్ 36: 12).

మూడవది: ప్రతి విషయం అల్లాహ్ ఇష్టముపై ఆధారపడి యుంది. ఆయన తలచినది తక్షణమే అవుతుంది. తలచనిది కానే కాదు అని విశ్వసించాలి.

﴿ كَذَلِكَ اللَّهُ يُفَعِّلُ مَا يَشَاءُ ﴾ (ال عمران 40)

{అలానే అవుతుంది. అల్లాహ్ తాను కోరినదానిని చేస్తాడు}. (సూరె ఆలీ ఇమ్రాన్ 3: 40).

నాల్గవది: ప్రతి దాని తఖ్దీర్ అది సంభవించక ముందే పుట్టించాడు.

﴿ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴾ (الصافات 96)

{వాస్తవానికి అల్లాహ్ మిమ్మల్ని సృష్టించాడు, మీరు తయారు చేసే వస్తువులనూ సృష్టించాడు}. (సూరె సాఫాత్ 37: 96).

షిర్క్ (బహుదైవారాధన), దాని రకాలు:

షిర్క్ అంటే: మనిషి అల్లాహ్ రుబూబియతులో, లేదా ఉలూహియతులో లేదా అస్మా వ సిఫాతులో ఇతరులను భాగస్వామిగా చేయుట.

షిర్క్ రెండు రకాలు: చిన్న షిర్క్, పెద్ద షిర్క్.

మొదటిది: పెద్ద పిర్క్: ఆరాధన యొక్క ఏ ఒక్క రకమైనా అల్లాహ్ యేతరుల కొరకు చేయుట. పిర్క్ చేసిన వ్యక్తి తొబా చేయకుండా (పశ్చత్తాప పడి, క్షమాభిక్ష కోరకుండా) చనిపోతే శాశ్వతంగా నరకంలో ఉంటాడు. ఇంకా అది (పెద్ద పిర్క్) సర్వ సత్కార్యాలను భస్మం చేసిస్తుంది. అల్లాహ్ ఆదేశం చదవండి:

﴿ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾ (الأنعام 88)

{ఒకవేళ వారు పిర్క్ చేసి ఉండినట్లయితే, వారు చేసిన సమస్తం నాశనం అయివుండేది}. (సూరె అన్ఆమ్ 6: 88). పెద్ద పిర్క్ ను అల్లాహ్ స్వచ్ఛమైన తొబా చేయనిది క్షమించడు. చదవండి ఖుర్ఆన్ సాక్ష్యం:

﴿ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۗ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴾ (النساء 48)

{అల్లాహ్ క్షమించనిది కేవలం పిర్క్ మాత్రమే. అది తప్ప ఏ పాపాన్ని అయినా ఆయన తాను ఇష్టపడిన వారి కొరకు క్షమిస్తాడు. ఇతరులను అల్లాహ్ కు భాగస్వాములుగా చేసేవాడు, ఎంతో తీవ్రమైన పాపపు మాట అన్నాడు అన్నమాట}. (సూరె నిసా 4: 48).

పెద్ద పిర్క్ లోని కొన్ని రకాలు: అల్లాహ్ యేతరులతో దుఆ, అల్లాహ్ యేతరుల కొరకు మొక్కుబడి, జిబహ్ వగైరాలు చేయుట. అల్లాహ్ తో ఇతరుల్ని సాటి కలిపి అల్లాహ్ పట్ల ఉండవలసిన ప్రేమ వారి పట్ల ఉంచుట. అల్లాహ్ ఆదేశం:

﴿ وَمَنْ أَلَّاسِ مَنْ يَتَّخِذْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِندَادًا يُشْرِكُ بِهِمْ فَكَفَّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذَا نِقَمٍ ﴾ (البقرة 165)

{కొందరు అల్లాహ్ ను కాదని ఇతరులను ఆయనకు సమానులు గా, ప్రత్యర్థులుగా భావిస్తారు. వారు అల్లాహ్ పట్ల కలిగి ఉండవలసిన ప్రేమతో వారిని ప్రమిస్తారు}. (సూరె బఖర 2: 165).

రెండవది: చిన్న పిల్ల: అంటే: ఖుర్ఆను, హదీసులో ఏ పనుల కొరకు పిల్ల అనే పేరు వచ్చిందో కాని అవి పెద్ద పిల్ల వరకు చేరవో అవి. ఈ రకం దర్మభ్రష్టతకు కారణం కాదు. కాని తోహీదు లో మాత్రం కళంకం ఏర్పడుతుంది. ఉదా: ప్రదర్శనాబుద్ధితో ఏదైనా సత్కార్యం చేయుట. లేదా పిల్ల అక్కర్ కు చేర్పించే ఏదైనా కార్యం. ఉదా: అల్లాహ్ కొరకు నమాజు చేయుట కాని ఏదైనా సమాధి వద్ద. అల్లాహ్ యేతరులు లాభనష్టానికి అధికారులు కారు అన్న విశ్వాసంతో వారి మీద ప్రమాణం చేయుట. ఇంకా అల్లాహ్ మరియు ఫలాన వ్యక్తి తలచినట్లు అని అనడం. ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం చెప్పారు:

(إِنَّ أَحْوَفَ مَا أَحَافُ عَلَيْكُمْ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ) قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الشِّرْكَ الْأَصْغَرُ؟ قَالَ: (الرِّيَاءُ).

"మీ పట్ల నాకు అధికంగా భయం కలిగించేదేమిటంటే మీరు చిన్న పిల్ల పిల్ల కు పాల్పడతారని". చిన్న పిల్ల అంటేమిటి? ప్రవక్తా అని అడిగారు అక్కడున్నవారు. అప్పుడు ప్రవక్త చెప్పారు: "ప్రదర్శనాబుద్ధి" అని. (ముస్సద్ అహ్మద్. దీని సనద్ మంచిది).

(مَنْ حَلَفَ بِشَيْءٍ دُونَ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ).

"ఎవరైనా అల్లాహ్ తప్ప ఏదాని ప్రమాణం చేసినా అతడు పిల్ల చేసినట్లు". (ముస్సద్ అహ్మద్. దీని సనద్ ప్రమాణికమైనది).

తాయత్తులు వేసుకొనుట. రోగాలు, ఆపదలు రాకుండా లేదా వచ్చిన తొలిగిపోవుటకు కడాలు, రింగులు సాధనం అని వేసుకొనుట లాంటి పనులు చిన్న పిర్క్ కు సంబంధించినవే. ఇక అవే సాధనమే కాదు అందులో లాభనష్టాలు ఉన్నాయి, అంటే అవి వేసుకున్నప్పుడు లాభం ఉంటుంది వేసుకోకుంటే నష్టం ఉంటుంది అని విశ్వసిస్తే అది పెద్ద పిర్క్ లో వస్తుంది. (అందుకు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి).

ఫిర్బయే నాజియ⁽²⁾

ఫిర్బయే నాజియ యొక్క విశ్వాసం ఇది: అల్లాహ్, ఆయనే ప్రభువు, వాస్తవ ఆరాధ్యుడు. ఉత్తమోత్తముడు, దోషరాహిత్యుడు అని సత్య విశ్వాసుడు సాక్ష్యమిస్తాడు. ధర్మాన్ని ఆయనకే ప్రత్యేకించి ఆ అద్వితీయున్నే ఆరాధిస్తాడు. అల్లాహ్ యే సృష్టివ్యూహాన్ని రచించేవాడు, దానిని అమలు పరచేవాడు, ఆపై దాని ప్రకారం రూప కల్పన చేసేవాడు, ఉపాధి ప్రధాత, ఇచ్చేవాడు, ఆపుకునేవాడు, సర్వ కార్యాల నిర్వహకుడు.

ఆయనే సత్య ఆరాధ్యుడు. ఆయనే ఆరంభము, ఆయనకు ముందు ఏదీ లేదు. ఆయనే అంతము, ఆయన తరువాత ఏదీ లేదు. ఆయనే బాహ్యము, ఆయనపై ఏదీ గెలవలేదు. ఆయనే గూఢము, ఆయనకు ఏదీ మరుగులేదు.

² మోక్షానికి, స్వర్గ ప్రవేశానికి అర్హత గల వారు అని భావం.

సర్వ కాల సర్వావస్థలలో అన్ని విధాలుగా ఆయనే పరమోన్న- తుడు, మహోన్నతుడు, గొప్పవాడు. సర్వ సృష్టి పైన సింహాసనం (అర్ధ)పై ఆసీనుడైయున్నాడు. పరమ శ్రేష్ఠుడు అన్ని రకాల లోపాల, దోషాలకు అతీతుడు. ఆయనే అందరిపై అధికారం గలవాడు. తన ఆధీనంలో నుండి ఏ ఒక్కడు తప్పించుకోలేడు.

ఆయన అర్ధ పై స్థిరపడ్డాడు. ఆయన ఔన్నత్యం, గౌరవానికి తగిన రీతిలో స్థిరపడ్డాడు. అందరికీ పైగా, ఉన్నతముగా ఉన్నప్పటికీ బాహ్యమూ, గూఢమూ, పైలోకం, క్రింది లోకం/ పాతాళం అంతయు తెలిసినవాడు ఆయన. ఆయన తన విద్యాజ్ఞానంతో మానవులతో ఉన్నాడు. వారి సర్వ స్థితులను ఎరిగినవాడు. ఆయన సమీపములో ఉన్నాడు. (ఆయన్ను ప్రార్థించేవారికి) సమాధానం ఇస్తాడు.

ఆయన ఏ అక్కరూ లేనివాడు. ప్రజల నుండి ఆయనకి ఏ అవసరమూ లేదు. అందరూ తమ ఉనికి, మరియు తమకు అవసరమున్న ప్రతీ దానికి ఆయన పై ఆధారపడి యున్నారు. క్షణం పాటు / కను రెప్ప పాటు ఏ ఒక్కరూ ఆయన అవసరం లేనిది లేరు. ఆయన కనికరుడు, వాత్సల్యం కలవాడు. ప్రజల వద్ద ఉన్న ధార్మిక వరాలైనా లేదా ఐహిక వరాలైనా అన్నియు ఆ పరమ పవిత్రుని తరపునే. ఆయనే వరాలు ప్రసాదించువాడు. ఆపదలు దూరం చేసేవాడు.

ఆయన కారుణ్యమే ఇది: ఆయన ప్రతి రాత్రి మూడవ వంతు రాత్రి మిగిలి యుండగా ప్రపంచాకాశానికి దిగి వచ్చి "నన్ను

అడిగేవారెవరు? అతనికి ప్రసాదిస్తాను. ఎవరు నాతో తన పాపాల మన్నింపు కోరుతాడు నేను అతన్ని క్షమిస్తాను" అని ఘోష వరకు నినదిస్తాడు. అయితే ఆ దిగిరావడం తన ఔన్నత్యం, గౌరవానికి తగిన రీతిలో ఉంటుంది.

సంపూర్ణ వివేకం గల వివేచనా పరుడు ఆయన. ఆయన నృష్టించిన దానిలో ఏ ఒక్కటి వృధాగా లేదు. ఆయన పంపిన ధర్మాల్లో మేళుస్తాయి. అన్ని రకాల కీడులకు నివారణ ఉంది.

ఆయన తౌబా అంగీకరించువాడు, మన్నించు, క్షమించువాడు. తన దాసుల్లో తౌబా చేసేవారి తౌబాలు అంగీకరిస్తాడు. పాపాల ప్రక్షాళన కోరే వారిని మన్నిస్తాడు. ఆయన వైపుకు మరలినవారి పెద్ద పెద్ద పాపాలను క్షమిస్తాడు.

ఆయన విలువనిచ్చేవాడు. ఓ చిన్న సత్కార్యమైనా దానికి విలువనిస్తాడు. దానికి బదులు అధిక ఫలం నొసంగుతాడు. ఇంకా ఆయనకు కృతజ్ఞుడుగా ఉన్నవారికీ మరిన్ని అనుగ్రహాలు నొసంగుతాడు.

సత్య విశ్వాసుడు అల్లాహ్ తన కొరకు, ప్రవక్త సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అల్లాహ్ కొరకు తెలిపిన గుణగణాల్ని విశ్వసిస్తాడు. ఉదా: సంపూర్ణ జీవనం, వినుట, చూచుట. పరమ శక్తి, ఔన్నత్యము, గొప్పతనం, కీర్తి, మహిమాన్వితం, సౌందర్యం, పరిపూర్ణత. సర్వస్వోత్తం. అన్నిటికీ ఆయనే ఏకైక అర్హత గలవాడు.

ఖుర్ఆను మరియు హదీసుల ద్వారా రుజువైన; 'విశ్వాసులు స్వర్గంలో తమ ప్రభువును ప్రత్యక్షంగా చూస్తారు' అనే

విషయాన్ని దృఢంగా విశ్వసిస్తాడు. ఆయన దర్శనం మరియు ఆయన సంకల్పి వరాలు స్వర్గంలో లభించే సర్వ వాల్తోకెల్లా అతి గొప్పవి.

తౌహీద్, విశ్వాస మార్గాన్ని వదలి చనిపోయినవారు శాశ్వతంగా నరకంలో ఉంటారు. ఘోర పాపాలు (కబీరా గునాహ్) చేసినవారు, తౌబా చేయకుండా చనిపోయి, లేదా వారి ఆ పాపాల మన్నింపు మార్గం లభించకుండా, లేదా సిఫారసు కూడా పొందకుండా ఒకవేళ నరకంలో ప్రవేశించినా అందులో శాశ్వతంగా ఉండరు. తన హృదయంలో రవ్వ గింజంత విశ్వాసం కూడా ఉన్న వ్యక్తి తప్పకుండా ఒక రోజు నరకం నుండి బయటికి వస్తాడు.

హృదయాంతర నమ్మకం, దాని మాటలు మరియు దాని పనులు అలాగే అవయవాల పనులు, నాలుక మాటలు, ఇవన్నీయూ విశ్వాసంలో పరిగణించబడతాయి. విశ్వాస బాధ్యతల్ని సంపూర్ణంగా నెరవేర్చేవాడే సత్య విశ్వాసుడు. ప్రతిఫలానికి అర్హుడు, శిక్షకు దూరం అవుతాడు. వాటిలో ఏ కొంత కొరత చూపినా అదే పరిమాణంలో అతనిలో నుండి విశ్వాసం తరుగుతుంది. అలా ఎందుకనగా విశ్వాసం విధేయత, సత్కార్యాలతో పెరుగుతుంది. అవిధేయత, దుష్కార్యాలతో తరుగుతుంది.

అలాగే విశ్వాసి ఈ సాక్షి కూడా ఇస్తాడు: **ముహమ్మద్** (సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం) అల్లాహ్ యొక్క దాసుడు మరియు ప్రవక్త. అల్లాహ్ ఆయనకు మార్గదర్శకత్వాన్నీ, సత్య ధర్మాన్నీ ఇచ్చి పంపాడు. దానిని సకల ధర్మాలపై ఆధిక్యం వహించే

ధర్మంగా చేయటానికి. నిస్సందేహంగా ఆయన విశ్వాసులకు స్వయంగా తమకంటే కూడా ముఖ్యుడు. ఆయన ప్రవక్తల పరంపరను సమాప్తం చేసే చిట్టచివరి ప్రవక్త. మానవుల, అల్లాహ్ వారిని జిన్నాతుల వైపునకు శుభవార్తనిచ్చే వానిగా, హెచ్చరిక చేసేవానిగా, అల్లాహ్ అనుమతితో ఆయన వైపునకు పిలుపునిచ్చేవానిగా చేసి, ప్రకాశించే దీపంగా చేసి పంపాడు. ఇహపరాల మేళ్యతో ఆయన్ని పంపాడు. మానవులందరూ ఆ ఏకైక, ఏ భాగస్వామి లేని అల్లాహ్ ఆరాధన పై స్థిరంగా ఉండుటకు ఆయన నోసంగే ఉపాధిని, ఆయన ఆరాధన సహాయానికి ఉపయోగించుకోవడానికి ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లంని పంపాడు.

ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం సృష్టిలో అందరికన్నా గొప్ప జ్ఞాని, సత్యవంతుడు, ఉత్తమ సలహాకారుడు. మరియు అందరికన్నా స్పష్టంగా బోధించేవారు అని విశ్వాసి తెలుసుకుంటాడు. ఆయన్ని గౌరవిస్తాడు, ప్రేమిస్తాడు. సర్వ సృష్టి ప్రేమ పై ఆయన ప్రేమకు ఆధిక్యతనిస్తాడు. ఆయన తీసుకొచ్చిన ధర్మం యొక్క మూల్య విషయాలను మరియు దాని వివరాలన్నిటిని అనుసరిస్తాడు. ఆయన సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం మాట, పద్ధతిని ఇతరుల మాట, పద్ధతిపై ప్రధానమిస్తాడు.

అల్లాహ్ ఆయనకు నోసంగిన ఘనతలు, ప్రత్యేకతలు, పరిపక్వతలు సృష్టిలో ఏ ఒక్కరికి నోసంగ లేదని విశ్వాసి నమ్ముతాడు. సృష్టిలోకెల్లా ఉన్నత స్థానం గలవారు, గొప్ప కీర్తి గలవారు, ప్రతీ దాంట్లో ఉన్నత, ఉత్తమ స్టేజిగలవారు ఆయనే

సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం. ఆయన తెలుపనిది ఏ మేలు అంటు లేదు. ఆయన నివారించనిది అంటూ ఏ చెడు లేదు.

విశ్వాసి అల్లాహ్ అవతరింపజేసిన ప్రతి గ్రంథాన్ని, పంపిన ప్రతి ప్రవక్తను నమ్ముతాడు. వాటి / వారి వివరాలు తెలిసినా, తెలియక పోయినా. ఏ ఒక్కరిపై విశ్వాసంలో భేదభావం చూపడు. వారందరికీ ఇవ్వబడిన సందేశం ఒక్కటని నమ్ముతాడు. అదే: ఆ ఏకైక, ఏ భాగస్వామిలేని అల్లాహ్ ఆరాధన.

మంచి, చెడు అదృష్టాన్ని తూ.చ. తప్పకుండా నమ్ముతాడు. మానవుల మంచి, చెడు కర్మలన్నిటి గురించి అల్లాహ్ కు చాలా క్షుణ్ణంగా తెలుసు. అల్లాహ్ కలము వాటిని ముందే వ్రాసేసింది. వాటిలో అల్లాహ్ తలంపు వెడలింది. వాటిలో అల్లాహ్ వివేకం తప్పక ఉంది. తన దాసులకు శక్తి మరియు ఉద్దేశ్యం ప్రసాదించాడు. వారి శక్తి, కోరిక ప్రకారమే వారి నుండి మాటలు, చేష్టలు వెలువడుతాయి. అల్లాహ్ ఏ దాని గురించి వారిపై ఏ రకమైన ఒత్తిడి చేయలేదు. వారికి స్వయంగా అధికారం ఇచ్చాడు. అల్లాహ్ తన న్యాయం, వివేకంతో విశ్వాసులకు ప్రత్యేకంగా నొసంగిన వరం ఇది: వారిలో విశ్వాసం పట్ల ప్రేమను కలగజేశాడు. దానిని వారికి మనోరంజకమైనదిగా జేశాడు. అవిశ్వాసం, దుర్మార్గం, అవిధేయతల పట్ల వెగటు కలగ జేశాడు.

విశ్వాసి ఎల్లప్పుడూ శ్రేయోభిలాషిగా ఉండాలి. ఈ శ్రేయోభిలాష అల్లాహ్ పట్ల, ఆయన గ్రంథం పట్ల, ఆయన ప్రవక్త పట్ల, మరియు మస్లిముల నాయకుని పట్ల మరియు వారి సామాన్య ప్రజల పట్ల. పరిఅత్ పరిధిలో ఉండి మంచిని ఆదేశించాలి. చెడును

నివారించాలి. తల్లిదండ్రులకు విధేయులుగా ఉండాలి. రక్త సంబంధాల్ని పెంచుకోవాలి. బంధువుకు, పొరుగువారికి, హక్కుగలవారికి, అందరికీ ఉపకారము చేయాలి. సత్సంబంధాలు ఉంచుకోవాలి. సద్వర్తన ప్రచారం చేయాలి. దుష్ప్రవర్తన రూపు మాపాలి.

విశ్వాసుల్లో సంపూర్ణం విశ్వాసం గలవాడు వారిలో అందరి కన్న మంచి సత్కార్యాలు, సత్ప్రవర్తనలు గలవాడు. వారిలో అందరికంటే ఎక్కువ సత్యసంధుడు, ప్రతి మంచికి అందరికంటే ఎక్కువ చేరుగా, చెడుకు దూరంగా ఉన్నవాడు అని నమ్మాలి.

అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ ప్రళయం వరకు ఉండునని తెలుసుకోవాలి. అది ఇస్లాం ధర్మం యొక్క శిఖరం. విద్య, ఆధారం, ఆయుధం యొక్క జిహాద్. తన ధర్మం వైపు నుండి తన శక్తి ప్రకారం పోరాడుట ప్రతి ముస్లింపై విధిగా ఉంది. దానికి తగిన షరతులు, సాధనాలు పూర్తయినప్పుడు, నాయకుడు పుణ్యాత్ముడైనా, పాపాత్ముడైనా అతని వెంట ఉండి జిహాద్ చేయాలి.

ముస్లిములందరు ఏకత్రాటిగా ఉండేందుకు అధికంగా కాంక్షించాలి. అందుకు పరస్పరం ప్రోత్సహించాలి. వారిని కలపడానికి, వారి మనస్సులు పరస్పరం చేరువుగా కావడానికి పూర్తి ప్రయత్నం చేయాలి. విభేదం, పరస్పర శత్రుత్వం, కపటాలకు దూరంగా ఉండాలి. అలా ఉన్నవారిని హెచ్చరించాలి. ఐక్యమత్యానికి తోడ్పడే, విభేదాలను దూరం చేసే యోగ్యమైన ప్రతి సాధనాన్ని అవలంబించాలి. ప్రజలకు ఏ రకమైన హాని కలిగించవద్దు. అది వారి ప్రాణ, ధన, మాన సంబంధమైన లేదా

మరే రకమైన హక్కులో గాని వారికి బాధ కలిగించవద్దు. ముస్లిములతో, ముస్లిమేతరులతో వారి వ్యవహారాల్లో న్యాయం పాటించాలి. దీని గురించే ఇతరులకు బోధించాలి.

సర్వ అనుచర సంఘాల్లో ప్రవక్త ముహమ్మద్ సల్లల్లాహు అలైహి వసల్లం అనుచర సంఘం అతిఉత్తమమైనదని విశ్వసించాలి. అందులో ప్రవక్త సహచరులు, ప్రత్యేకంగా ఖులఫాఏ రాషిదీన్, స్వర్గ శుభవార్త పొందిన పది సహచరులు, బద్ద్ యుద్ధ వీరులు, (హుదైబియాలో) రిజ్వాన్ శపథంలో పాల్గొన్నవారు, ముహజిరీన్, అన్నారులో (విశ్వాస సందేశాన్ని స్వీకరించటానికి) ముందంజం వేసిన వారు ఘునులు, శ్రేణులు. ప్రవక్త సహచరులను ప్రేమించాలి. దీన్ని కూడా అల్లాహ్ యొక్క ధర్మంగా భావించాలి. వారి సద్గుణాలను ప్రచారం చేయాలి. వారి గురించి లేపబడుతున్న అపోహలు విన్నప్పడు వాటిని ఆపాలి, లేదా మౌనం వహించాలి.

ధర్మవేత్తలను, ధర్మ నాయకులు మరియు ముస్లిములలో ధర్మపరంగా ఉన్నత స్థానంలో ఉన్నవారిని గౌరవించాలి. దీన్ని కూడా ధర్మంగా భావించాలి. అల్లాహ్ వారిని అనుమానం, షిర్క్, విభేదం, కపటం, దుర్గుణాల నుండి కాపాడాలని, జీవితాంతం సవ్యమైన ధర్మంపై స్థిరంగా ఉంచాలని అల్లాహ్ ను అర్థించాలి.

ఫిర్మయే నాజియ అనుయాయులు అనుసరించే మౌలిక విషయాలు ఇవే. వీటి వైపునకే వారు ఇతరులను ఆహ్వానిస్తారు.

